

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera ve věci

žalobce

Ing. Mgr. M. Ch.

zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Hanušem,
se sídlem Františkánská 119/5, Plzeň

proti

žalovanému

Ministerstvo životního prostředí

se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2013, č.j. 683/520/13, 60565/ENV/13

takto:

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Plzeň (dále jen „ČIŽP“) ze dne 14. 6. 2013, č.j. ČIŽP/43/OOL/SR01/1108359.021/13/ZKJ, jímž byla žalobci dle § 4 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o ČIŽP“), uložena pokuta ve výši 100.000,- Kč za správní delikt podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP, neboť žalobce svým jednáním ohrozil životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvořil podmínky pro působení škodlivých

biotických (dřevokazné houby, hmyzí škůdci ...) a abiotických činitelů (vítr, zamokření ...). Žalobce jako vlastník lesa ohrozil životní prostředí v lesích tím, že na základě jeho zadání (smlouvy o dílo ze dne 1. 7. 2011) byl v období od 1. 8. 2011 do 31. 10. 2011 proveden úklid lesa od klestu a potěžebních zbytků hroubí z lesního pozemku p.č. X v k.ú. X, při kterém došlo k nadměrnému poškození přibližovací linky na lesním pozemku p.č. X v k.ú. X vznikem erozních rýh, a to i přesto, že žalobce mohl tomuto nadměrnému poškození v průběhu úklidových prací předejít, jestliže by v souladu s bodem III. smlouvy o dílo ze dne 1. 7. 2011 reklamoval zjevné vady kvality a rozsahu služeb. Při vyvážení klestu a potěžebních zbytků hroubí z lesního pozemku p.č. X v k.ú. X byly v přibližovací lince prohloubeny koleje v celkové délce 158 metrů, v průměru o dalších 12 – 15 cm, hloubka kolejí navýšena celkem na cca 15 – 35 cm. Současně bylo při vyvážení klestu a potěžebních zbytků hroubí nově poškozeno 37 stromů rostoucích na lesních pozemcích p.č. X a X v k.ú. X, které mají poničený kořenový systém, odřené kořenové náběhy a odřené kmeny, přičemž nově poškozené kmeny nebyly ošetřeny fungicidním nátěrem. Taktéž byl žalobce dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“) a v souladu s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění rozhodném, povinen nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000,- Kč.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobce v podané žalobě namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci, jelikož dokazování ve správním řízení nebylo provedeno v potřebném rozsahu; navíc v řízení provedené důkazy byly správním orgánem posouzeny nesprávně, když žalovaný vzal za prokázané toliko tvrzení svých pracovníků a nezohlednil žalobcem navržené důkazy.
3. Konkrétně správním orgánům vytkl nesprávné posouzení jeho zavinění, jelikož přihlédly pouze k listinným důkazům; neprovedly svědecké výsledky, které navrhoval k prokázání jeho tvrzení, že nebyl vyrozuměn a přizván k inspekčnímu šetření; nevypořádaly se s tím, že na jeho pozemku dochází bez jeho vědomí ke krádeži neoprávněnou těžbou; a že společnost pana J. K. vyvážela dřevní hmotu z lesa.
4. Odmítl, že by jednal způsobem poškozujícím životní prostředí.
5. Poukázal na porušení povinnosti správních orgánů umožnit účastníkům řízení vyjádřit se k podkladům, ke způsobu jejich zjištění a navrhnout jejich doplnění, což spatřoval v tom, že ve správním řízení nebyly provedeny veškeré potřebné důkazy a dále z doručení správního rozhodnutí, z něž lze vyčíst, jaké důkazy byly provedeny.
6. Žalobce navrhl soudu, aby zrušil žalobou napadené rozhodnutí i rozhodnutí ČIŽP a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 24. 3. 2014 trval na správnosti a zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí.
8. Dle žalovaného postupovala ČIŽP při zjišťování, zda je poškození životního prostředí v lesích výsledkem působení i jiného subjektu než žalobce, správně a objektivně. Zjistila všechny okolnosti případu a zároveň stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro vydání rozhodnutí. ČIŽP prověřovala všechna vyjádření a informace získané od žalobce a dalších subjektů a na základě spisového materiálu uzavřela, že k naplnění skutkové podstaty správního deliktu došlo tím, že žalobce nereklamoval

zjevné vady kvality a rozsahu sjednaných služeb při úklidu lesa od klestí a polámaných větví po těžbě na jeho lesním pozemku.

9. Uvedl, že z rozhodnutí ČIŽP je zřejmé, jaké důkazy a z jakého důvodu byly provedeny. ČIŽP zároveň umožnila žalobci vyjádřit své stanovisko a navrhopat důkazy a žalobce se seznámil s obsahem správního spisu a vyjádřil se k němu. V dané věci tak byly dodrženy procesní postupy upravené ve správním řádu, včetně zásady volného hodnocení důkazů a § 38 správního řádu.
10. Konstatoval, že kontrola ČIŽP byla provedena v souladu se zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o státní kontrole“). Bylo plně na úvaze ČIŽP, zda žalobce o provedení kontroly předem informuje. Před vydáním rozhodnutí byl žalobce informován o obsahu zjištění získaných při kontrolách a mohl proti těmto zjištěním vznášet náměty či připomínky.
11. Žalovaný navrhl soudu, aby nedůvodnou žalobu zamítl.

III.

Obsah správního spisu

12. Ze zápisu z inspekčního šetření ze dne 15. 5. 2011, č.j. ČIŽP/43/OOL/1108359.001/11/ZKJ, vyplývá, že dne 12. 5. 2011 provedla ČIŽP inspekční šetření na lesním pozemku p.č. X v k.ú. X (dále jen „pozemek p.č. X“). ČIŽP zjistila, že v důsledku těžby došlo ke vzniku holin a k poškození stromů na přibližovací lince, která se nachází na lesním pozemku p.č. X v k.ú. X (dále jen „pozemek p.č. X“). Další inspekční šetření proběhla dne 16. 5. 2011, dne 2. 6. 2011, dne 3. 6. 2011, dne 11. 7. 2011 a dne 1. 8. 2011.
13. Ze zápisu z inspekčního šetření ze dne 15. 9. 2011, č.j. ČIŽP/43/OOL/1108359.007/11/ZKJ, vyplývá, že dne 15. 9. 2011 ČIŽP provedla inspekční šetření, ze kterého byla pořízena fotodokumentace čítající 46 fotografií zachycující hromady klestí a potěžebního zbytku hroubí složené u přibližovací linky, nově poškozené stromy a vyježděné koleje na přibližovací lince. Ze zápisu vyplývá, že ČIŽP shledala zhoršení stavu poškození oproti tomu, jaký zjistila dne 1. 8. 2011 při inspekčním šetření. ČIŽP konstatovala prohloubení kolejí vlivem vyvážení dřevní hmoty a nově poškozené stromy podél přibližovací linky (odřené kmeny, kořenové náběhy, rozmačkané kořenové systémy, vyvrácené stromy).
14. Z úředního záznamu ze dne 31. 10. 2011, č.j. ČIŽP/43/OOL/1108359.008/11/ZKJ, vyplývá, že žalobce se dostavil k ČIŽP, kde mimo jiné sdělil, že organizoval vyvážení dřevní hmoty z pozemku p.č. X a že si na úklid lesa domluvil J. K., který dřevní hmotu vyvezl.
15. Z protokolu o kontrolním zjištění ze dne 24. 1. 2012, č.j. ČIŽP/43/OOL/1108359.014/11/ZKJ, vyplývá, že dne 24. 1. 2012 ČIŽP provedla kontrolu, při níž žalobce předložil smlouvu o dílo ze dne 1. 7. 2011 uzavřenou mezi M. H. jako zhotovitelem a žalobcem jako objednatelem, předmětem smlouvy bylo provedení úklidu lesa od klestí a polámaných větví po těžbě na pozemku p.č. X od července do listopadu 2011 (dále jen „smlouva o dílo“). Dle bodu III. smlouvy o dílo byl žalobce povinen reklamovat zjevné vady kvality a rozsahu služeb a prací okamžitě při jejich zjištění, nejpozději do 6 měsíců. Dle bodu I. smlouvy byl dohodnut termín provedení díla od července do listopadu 2011. V protokolu byl rovněž popsán předchozí skutkový stav,

mimo jiné zde bylo připomenuto, že žalobce dne 31. 10. 2011 uvedl pana K. jakožto osobu odpovědnou za úklid lesa. Protokol byl žalobcem vlastnoručně podepsán.

16. Dne 28. 6. 2012 zahájila ČIŽP správní řízení s žalobcem ve věci uložení pokuty dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP. V oznámení o zahájení řízení ČIŽP uvedla, že předmětem řízení je prohloubení kolejí v přibližovací lince a poškození stromů v době od 1. 8. 2011 do konce října 2011. Zároveň uvedla, že předmětem řízení není těžba na pozemku p.č. X, prohloubení kolejí na přibližovací lince a poškození stromů v době do 1. 8. 2011.
17. Dne 3. 12. 2012 vydala ČIŽP rozhodnutí č.j. ČIŽP/43/OOL/1108359.008/12/ZKJ, kterým uložila žalobci pokutu ve výši 120.000,- Kč za správní delikt dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP a opatření k nápravě dle § 3 odst. 2 zákona o ČIŽP. Rozhodnutí ČIŽP ze dne 3. 12. 2012 bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 1. 2013, zn. 16/520/13, 1215/ENV/13 zrušeno a věc vrácena ČIŽP k novému projednání.
18. Dne 14. 6. 2013 vydala ČIŽP rozhodnutí, kterým uložila žalobci pokutu ve výši 100.000,- Kč za spáchání správního deliktu podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP. ČIŽP předně obsáhle popsala průběh správního řízení a obsah jednotlivých listin založených ve správním spise. Konstatovala, že došlo k nadměrnému poškození přibližovací linky a stromů na pozemku p.č. X a dále na lesním pozemku p.č. X v k.ú. X (dále jen „pozemek p.č. X“), a to činností žalobce spočívající ve vyvážení klestí a potěžebních zbytků hroubí v období od 1. 8. 2011 do 31. 10. 2011. Uvedla, že nebylo zjištěno, že by se v tomto období pohybovaly na přibližovací lince jiné osoby a jiná lesní technika. Zároveň poukázala na tvrzení žalobce ze dne 31. 10. 2011, že si na vyvážení klestu a potěžebního hroubí zjednal p. K., jehož traktor byl nalezen dne 11. 7. 2011 v k. ú. X u hromady klestu; taktéž na smlouvu o díle ze dne 1. 7. 2011, z níž vyplývá, že si žalobce na úklid lesa na lesním pozemku p. č. X X objednal pana H. a přestože ve smlouvě nejsou obsaženy podmínky, za kterých má být klestí a hroubí vyváženo, tak žalobce byl oprávněn a povinen zjevné vady, rozsah služeb a prací z této smlouvy bezodkladně reklamovat, což neučinil. ČIŽP proto uzavřela, že žalobce byl spoluodpovědný za vznik škody, která vznikla při vyvážení klestí a hroubí, neboť si úklid lesa objednal. ČIŽP konstatovala, že se žalobce prakticky přiznal ke způsobení poškození, jelikož ve vyjádření uvedl, že se jako jediný snažil napravit škodu v k.ú. X. ČIŽP pak shrnula, že žalobce jako vlastník lesa řádně nekontroloval ani nekoordinoval práce prováděné pro něj, čímž nezajistil plnění zákonné povinnosti při smluvně sjednané činnosti dle § 11 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích (dále jen „lesní zákon“), tudíž je žalobce spoluodpovědný za nedodržení platných předpisů na úseku ochrany lesa., přičemž současně porušil své povinnosti obsažené v § 32 odst. 6 a § 34 odst. 1 lesního zákona. ČIŽP ve svém rozhodnutí opakovaně konstatovala, že předmětem řízení není těžba stromů na pozemku p.č. X probíhající před 1. 8. 2011, ale pouze poškození přibližovací linky a stromů po 1. 8. 2011 způsobené odvozem klestí a potěžebních zbytků hroubí.
19. O odvolání žalobce ze dne 29. 6. 2013, v němž argumentoval obdobně jako v žalobě, rozhodl žalovaný dne 4. 10. 2013 žalobou napadeným rozhodnutím. V odůvodnění se žalovaný vyjádřil k jednotlivým odvolacím námitkám žalobce. Uvedl, že veškeré žalobcem předložené podklady jsou součástí správního spisu, přičemž ČIŽP postupovala při zjišťování, zda poškození není výsledkem jednání i jiného subjektu než žalobce správně a objektivně a důsledně zjistila všechny okolnosti případu. Zároveň umožnila žalobci vyjádřit svá stanoviska a navrhopat důkazy. Postup ČIŽP měl za souladný se správním řádem. Dále konstatoval, že žalobce nemusel být na inspekční šetření přizván a byl o zjištěních před vydáním rozhodnutí informován. Zdůraznil, že žalobce se věnoval uklízení

lesa, které zadal na základě smlouvy o dílo, avšak realizaci zadaných prací nekontroloval a zjevné vady kvality a rozsahu služeb nereklamoval, čímž umožnil poškození životního prostředí v lesích. Zdůraznil, že ČIŽP podrobně a důkladně prověřovala všechna vyjádření a informace poskytnuté žalobcem i jinými subjekty. Závěrem shrnul, že ČIŽP podrobně více než 1 rok monitorovala vývoj stavu lokality dotčené lesní dopravou. Přibližováním klestu a potěžebních zbytků hroubí přitom došlo k neúměrnému poškození lesa v podobě erozních rýh a obnažení a poškození kořenového systému a odřením kůry 37 stromů. Stromy mají nyní sníženou vitalitu, jsou náchylné k napadení hmyzími škůdci a houbovými chorobami, čímž je snižována stabilita lesních porostů. Dále vznikem erozních rýh dochází při dešti k odnosu humózní vrstvy, snížila se únosnost přibližovací linky pro mechanizační prostředky a rovněž schopnost lokality zadržet vodu v půdním profilu, čímž došlo k narušení přírodní rovnováhy.

IV.

Posouzení žaloby

20. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“).
21. Žaloba není důvodná.
22. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
23. Podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP Inspekce uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právnickým nebo fyzickým osobám, které svým jednáním nebo opomenutím ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.
24. Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
25. Podle § 50 odst. 3 správního řádu správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.
26. Zásadní žalobní námitkou byl nedostatečně zjištěný skutkový stav věci. V této souvislosti soud poukazuje na ustálenou judikaturu správních soudů, zejména na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. srpna 2015, č. j. 2 As 43/2015 – 51, jenž v bodě [31] k otázce deliktní odpovědnosti vlastníka lesa konstatoval následující: *„Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 1 As 15/2007 – 141) platí, že „[k]e spáchání správního deliktu a vzniku odpovědnosti vlastníka lesa dle zákona o inspekci musí být mj. naplněny všechny znaky skutkové podstaty [...]“. To znamená, že musí být naplněna zejména objektivní stránka deliktu, jejímiž obligatorními znaky jsou jednání, následek a příčinná souvislost, a v případě citované skutkové podstaty i znak zavinění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 153). Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán musí prokázat, že konkrétní osoba svou činností nebo nečinností vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů (jednání), že se tak stalo jejím vlastním*

zaviněním a že došlo k zákonem předvídanému následku, tedy že životní prostředí bylo ohroženo či poškozeno (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2011, č. j. 3 As 11/2011 - 74). Předmětem dokazování musí tedy být nejenom sankcionované jednání a způsobený následek, ale současně je vždy třeba důkazu o tom, že jak jednání, tak i následek vznikly zaviněně (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149).“ Dále Nejvyšší správní soud v bodě [34] rozsudku k nedbalostním formám zavinění uvedl: „Ve správním trestání však stačí zavinění z nedbalosti, nevyplývá-li z dikce zákona, že je třeba zavinění úmyslného (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 165/2002 - 25). V případě vědomé nedbalosti musí správní orgán dokázat, že stěžovatelka věděla, že svým jednáním může způsobit zákonem sankcionovaný následek, ale bez přiměřených důvodů spoléhala na to, že chráněný zájem neporuší; srov. analogicky § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Vědomost stěžovatelky o možnosti způsobení následku je dovozována z jejího postavení vlastníka lesa a požadavku znalosti příslušné právní úpravy, která stanoví povinnosti a sankce za jejich porušování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149). Vědomá nedbalost závisí podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149) na schopnosti rozpoznat a zhodnotit okolnosti, které vytvářejí nebezpečí pro chráněný zájem. Je třeba dokázat, že delikvent podcenil reálnou možnost vzniku následku. V dokazování je třeba zhodnotit důvody, na kterých delikvent založil svou domněnku, že následek nenastane, a jejich přiměřenost. Posouzení konkrétního obsahu smluvního vztahu a jeho srovnání s faktickým jednáním stěžovatelky a druhé smluvní strany je pro posouzení existence vědomé nedbalosti na straně stěžovatelky rozhodující. Je třeba zkoumat, jaká opatření stěžovatelka k plnění svých povinností jako vlastníka lesa přijala, zda tato opatření prováděla s náležitou péčí a zda dostatečně pečlivě kontrolovala plnění smlouvy druhou smluvní stranou. Podobně u nedbalosti nevědomé by bylo třeba prokázat, že stěžovatelka nevěděla, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měla a mohla; srov. analogicky § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. K neobeznámení se stěžovatelky s tím, že těžbou prováděnou těžební společností na základě smluvního ujednání může dojít či už dokonce došlo k zákonem zakázanému škodlivému následku, by mohlo dojít například nedostatečným průběžným dohledem stěžovatelky jako objednatele nad činností těžební společnosti.“

27. Z výše uvedeného soudem zjištěného skutkového stavu jednoznačně vyplývá, že správní orgány dostatečně prokázaly a mezi účastníky ani nebylo sporným, že v rozhodném období od 1. 8. 2011 do 31. 10. 2011 došlo k ohrožení životního prostředí v lese nadměrným poškozením přibližovací linky na lesním pozemku p.č. X v k.ú. X, vznikem erozních rýh a k poškození 37 stromů rostoucích na lesních pozemcích p.č. X a X v k.ú. X. Zjištěným stavem lesa došlo k umožnění vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.
28. Žalobce v žalobě konkrétně namítal nesprávné posouzení jeho zavinění v dané věci, jelikož on svým jednáním životní prostředí nepoškodil. Správní orgány za účelem zjištění, zdali se v rozhodném období od 1. 8. 2011 do 31. 10. 2011 na lesním pozemku žalobce či na okolních pozemcích pohybovaly třetí osoby vyvážející klest a potěžební zbytky, čímž by mohlo dojít k poškození přibližovací linky s výše uvedenými pozemky, učinily dne 8. 1. 2013 písemné dotazy na obec Mutěnice a vlastníky sousedních pozemků. Oslovení vlastníci předmětných pozemků, a to Obec X, Obec Hora Svatého Václava, Lesy ČR s.p., shodně uvedli, že na svých pozemcích těžbu či související práce v daném období neprováděli. Správní orgány neměly žádné poznatky ohledně vyvážení potěžebních zbytků

třetími osobami prostřednictvím přibližovací linky a dotčenými pozemky, toliko žalobce na svém pozemku p. č. X k. ú. X v rozhodné době prováděl vývoz potěžebních zbytků. Je pravdou, že v rámci správního řízení žalobce poukazoval na dvě odlišné osoby, které byly jím pověřeny v lese provést úklid lesa od klestu a potěžebních zbytků. Nejprve žalobce v protokole ze dne 31. 10. 2011 označil za odpovědnou osobu pana K. Následně však žalobce své tvrzení v odvolání ze dne 17. 12. 2012 popřel, když uvedl, že pana K. nezná a nemá s ním uzavřenu žádnou smlouvu a dne 24. 1. 2012 konkrétně označil jako osobu v rozhodné době pověřenou prováděním úklidových prací v lese, pana H., což rovněž řádně doložil smlouvou o dílo ze dne 1. 7. 2011.

29. Soud konstatuje, že záleželo toliko na vůli žalobce, jakožto vlastníka lesa, s kolika smluvními stranami uzavře závazkové vztahy na shodný předmět plnění. Bylo tedy plně na jeho uvážení, zdali pověří úklidem lesa pana K. či pana H., případně oba dva současně. V řízení nebylo sporu o tom, že žalobce sám žádný úklid či jiné práce neprováděl, nýbrž si na potřebné práce a služby zjednal třetí osobu. Soud se v této souvislosti pozastavuje nad jednáním žalobce, jenž správní orgány nejprve o pověření pana K. k úklidu aktivně uvědomil, proti této informaci obsažené v protokole ze dne 31. 10. 2011 ničeho namítal, protokol nerozporoval a rok poté bez jakéhokoli vysvětlení ji popřel. Správní orgány pak správně vycházely z následného tvrzení žalobce, v němž označil jako jedinou oprávněnou osobu v rozhodné době činit v jeho lese úklidové práce pana H. Konkrétně správní orgány poukázaly a citovaly bod III. smlouvy o dílo ze dne 1. 7. 2011, kde byla upravena odpovědnost za vady a zdůraznily žalobcovu povinnost bezodkladného zjištění vad kvality a rozsahu objednaných služeb a prací. Správní orgány pak správně uzavřely, že byť žalobce sám fakticky žádné úkony v lese nečinil, nezbavuje jej to spoluodpovědnosti za vznik vytýkané škody, jelikož byl povinen řádně kontrolovat a koordinovat pro něj prováděné práce v lese dle § 11 odst. 2 lesního zákona. Přičemž otázkou, jaká konkrétní osoba, zdali pan H. či jeho zaměstnanec, svým jednáním vytýkanou škodu způsobila, se již pro nadbytečnost nebylo třeba zabývat. Pokud žalobce v žalobě správním orgánům vytkl, že nevyvrátily jeho tvrzení ohledně vývozu dřevní hmoty panem K. a dobu, po kterou mělo k vývozu dojít, jedná se ve světle výše uvedeného jednání žalobce o zcela účelovou námitku, navíc svou obecností na hranici přezkumatelnosti. Soud nad to poznamenává, že traktor pana K. byl na lesním pozemku žalobce nalezen před rozhodným obdobím v dané věci, a to již 11. 7. 2011.
30. Soud zdůrazňuje, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 12. 2015, čj. 6 As 157/2014-53, dovodil, že „zákonnou povinností odborného lesního hospodáře je zabezpečovat vlastníku lesa odbornou úroveň hospodaření v lese podle tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení (§ 37 odst. 1 lesního zákona), což tedy rozhodně neznamena, že by odborný lesní hospodář zbavoval vlastníka lesa jeho povinností stanovených uvedenými právními předpisy. Tato skutečnost zároveň nevylučuje případnou soukromoprávní odpovědnost odborného lesního hospodáře vůči vlastníkovu lesa za škodu, která by vlastníkovu vznikla v souvislosti s případným zanedbáním povinností odborného lesního hospodáře“. Dále Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 22. 10. 2008, čj. 1 As 15/2007-149, specifikoval, že „smlouvou samozřejmě nemůže bez dalšího dojít k přenosu veřejnoprávní odpovědnosti na jinou osobu; pokud však správní orgán posuzuje delikt ní odpovědnost konkrétní osoby, která sama zajistila smluvně plnění svých zákonných povinností prostřednictvím jiného, musí být její vlastní jednání naplňující znaky skutkové podstaty správního deliktu prokazováno v kontextu všech učiněných kroků, tedy i zkoumáním existujících smluvních vztahů a jednáním smluvních partnerů v průběhu rozhodného období“

31. Výše uvedené závěry Nejvyššího správního soudu lze plně vztáhnout i na danou věc. Soud tak konstatuje, že žalobce svou zákonnou povinnost dle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP, tj. neohrozit životní prostředí v lese tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, nemůže bez dalšího přenést na pana H. či jeho zaměstnance. Pokud by tyto osoby svým jednáním naplnily skutkovou podstatu správního deliktu, byly by za své jednání samostatně odpovědné, a to i současně, což nevylučuje ani případnou soukromoprávní odpovědnost vůči žalobci. V dané věci u žalobce postačuje nedbalostní zavinění, když z dikce výše uvedeného zákonného ustanovení nevyplývá, že by bylo třeba zavinění úmyslného. Soud má za to, že žalobce se svým jednáním dopustil minimálně nedbalosti, jelikož si musel být vědom toho, že svým jednáním může způsobit následky obsažené ve skutkové podstatě vytýkaného správního deliktu, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že chráněný zájem neohrozí. Žalobce v postavení vlastníka lesa je povinen znát příslušnou právní úpravu týkající se péče o les, která mu stanoví povinnosti a sankce za jejich porušení. Soud tedy nesdílí žalobní námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve vztahu k existenci zavinění žalobce. Žalobce se mylí, pokud se domnívá, že správní orgány byly povinny konkrétně zjišťovat jeho faktické aktivní jednání, jímž měl životní prostředí v lese ohrozit. Proto bylo nadbytečné provádět jakékoli žalobcem navržené důkazy ke zjištění, jaká konkrétní osoba vznik vytýkané škody zavinila. Přičemž v žalobě žalobce ani řádně nespecifikoval, jaké konkrétní důkazy správní orgány měly v souvislosti s jeho zaviněním provést; neuvedl ani, s jakými konkrétními pro rozhodnutí důležitými okolnostmi se správní orgány nevypořádaly.
32. Soud nesdílí ani žalobní námitku nesprávného hodnocení důkazů v neprospěch žalobce. I tato námitka byla žalobcem formulována velmi obecně na hranici přezkoumatelnosti. Soud proto rovněž v obecné rovině uvádí, že v žalobou napadených rozhodnutích takovéto pochybení neshledal, když z odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že správní orgány vzaly v potaz jak tvrzení pracovníků ČIŽP obsažená v protokolech a úředních záznamech, tak tvrzení žalobce rovněž obsažená jak v protokolech, tak v úředních záznamech a jeho vyjádřeních ve věci.
33. Taktéž námitku žalobce, v níž správním orgánům vytýkal neprovedení svědeckých výpovědí, které navrhoval k prokázání svého tvrzení, že nebyl obeznámen s inspekčním šetřením, soud posoudil jako zcela nedůvodnou. Jednak soud ve správním spise nenalezl žalobcem učiněné návrhy na výsledky svědků týkající se jeho neuvědomění o provedení inspekčního šetření. Soud pouze ve vyjádření žalobce ze dne 27. 3. 2013 našel návrhy na výsledky tří svědků, jimiž žalobce prokazoval své tvrzení, že obec X po rozhodnou dobu používala pozemky parc. č. X k. ú. X a kamenný mostek za účelem vyvážení dřevní hmoty. Je pravdou, že správní orgány tyto důkazní návrhy neprovedly a ani se jimi přímo nezabývaly. Z odůvodnění žalobou napadených rozhodnutí však jednoznačně vyplývá, že správní orgány vycházely ze zjištění, že obec na svých pozemcích žádnou těžbu v rozhodné době neprováděla, což vyplynulo mimo jiné ze zpráv Policie ČR; z písemného podání Obce X ze dne 11. 1. 2013; z průběžných sdělení starosty obce a ortofotomapy ze dne 4. 1. 2020, když pouze na pozemku žalobce byly patrné vytěžené holiny. Naopak ze správního spisu vyplývá, že to byl právě žalobce, jenž po obci neustále požadoval zpřístupnění dotčených pozemků obce za účelem vývozu potěžební dřevní hmoty z jeho lesa. Za výše uvedeného zjištěného skutkového stavu, kdy pouze žalobce prováděl vývoz potěžební dřevní hmoty z lesa prostřednictvím přibližovací linky na pozemku p.č. X a dále na lesním pozemku p.č. X v k.ú. X prostřednictvím firmy pana H., bylo provádění dalších důkazů o užívání pozemků obce ze strany této obce zcela nadbytečné a v rozporu se

zásadou hospodárnosti správního řízení. Z procesního hlediska pak lze uzavřít, že přestože se správní orgány přímo s uvedenými důkazními návrhy nevypořádaly, nemá toto pochybení za následek takové zkrácení práv žalobce, které by samo o sobě ovlivnilo zákonnost napadeného rozhodnutí, tj. jeho soulad s hmotným právem.

34. Pokud žalobce v žalobě nesouhlasil s tím, že správní orgány v řízení nepřihlédly k nezákonné těžbě dřeva v jeho lese, soud odkazuje na žalobou napadená rozhodnutí, v nichž bylo zdůrazněno, že těžba dřeva v lese žalobce nebyla předmětem daného správního řízení. Ze správního spisu přitom vyplývá, konkrétně ze zápisů z inspekčního šetření ze dne 15. 9. 2011 a ze dne 1. 11. 2011, že v rozhodném období od 1. 8. 2011 do 31. 10. 2011 nebyla na pozemku p.č. X k. ú. X těžba prováděna. Soud tedy i tuto námitku vyhodnotil jako zcela nedůvodnou.
35. K námitce, že žalobce měl být přizván k inspekčním šetřením, soud podotýká, že inspekční šetření prováděné podle § 2 zákon o ČIŽP je úkonem předcházejícím kontrole, na které se zákon o státní kontrole nevztahuje. Zákon o ČIŽP a ani zákon o státní kontrole či jiný právní předpis přitom nestanoví povinnost ČIŽP informovat žalobce o inspekčních šetřeních. Soud k tomu poukazuje na doktrinální výklad § 2 obsažený v komentáři k zákonu o ČIŽP (JELÍNKOVÁ, J., BUCHTA, N. Zákon o České inspekci životního prostředí. Komentář, Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., dostupné v informačním systému ASPI), který je následující: *„Mimo působnost kontrolního řádu jsou postupy, kterými je zjišťován aktuální stav věci (např. složek životního prostředí) bez součinnosti dotčených osob. Může se jednat o zjišťování stavu lesů jako složky životního prostředí, různá zjišťování ve volně přístupné krajině, ať již jde o monitoring ze strany dozorového orgánu, nebo prověřování konkrétní věci na základě vnějšího podnětu či vlastního poznatku dozorového orgánu. Totožnost osob, které mohou být odpovědné za zjištěný protiprávní stav, buď není v době šetření známa, nebo je známa, avšak jejich přítomnosti na místě brání brozící nebezpečí z prodlení apod. Pro tyto postupy se v praxi používají různé názvy, např. "místní šetření", "terénní šetření", "inspekční šetření", "místní ohledání" (poslední pojem je nejméně vhodný s ohledem na možnou záměnu s "ohledáním věci na místě" jako důkazu podle § 54 spr. řádu, obvykle prováděného v zahájeném správním řízení, event. ve spojení s § 138 spr. řádu zajišťovaného před zahájením řízení.). V těchto případech se nejedná o kontrolní činnost ve smyslu kontrolního řádu, ačkoli zvláštní právní předpisy někdy označují takovou činnost jako dozor, kontrolu apod.“* Žalovaný přitom na odvolací námitku týkající se jeho nepřítomnosti na inspekčních šetřeních reagoval v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, když ji odmítl s vysvětlením, že záleželo toliko na úvaze ČIŽP, zdali bude kontrolovaný subjekt informovat. Nad to poukázal, že o výsledcích kontrolních zjištění byl žalobce vždy řádně informován. Soud tedy námitku žalobce nepovažuje za důvodnou.
36. Soud rovněž námitku žalobce, že neměl možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí posoudil jako nedůvodnou. Z usnesení ze dne 25. 2. 2013, č.j. ČIŽP/43/OOL/1108359.016/13/ZK,J vyplývá, že ČIŽP žalobci stanovila lhůtu pro navržení důkazů, pro učinění jiných návrhů a pro vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí dle § 36 správního řádu. Žalobce této možnosti využil, když nahlédl do správního spisu dne 8. 3. 2013, dne 14. 3. 2013 a dne 15. 3. 2013 a zaslal ČIŽP své podání ze dne 27. 3. 2013 nazvané jako *„vyjádření se k podkladům rozhodnutí v řízení vedeném pod spisem zn. 1108359/11“*. Ze strany správních orgánů tak žalobce nebyl nikterak zkrácen na svých procesních právech, a tudíž tato námitka nemůže obstát.

V.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

37. Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, základními zásadami správního řízení a ustálenou judikaturou soudů, dále soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení takové intenzity, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadených rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
38. Výrok o nákladech řízení pod bodem II. rozhodnutí je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve věci samé úspěšný a úspěšnému žalovanému však prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. ledna 2018

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu